

НАШІ ЮВІЛЯРИ

Виповнилося 85 років від дня народження і 60 років науково-педагогічної та громадської діяльності видатного вченого нашої країни в галузі загальної теорії держави і права, талановитого педагога, доктора юридичних наук, професора, академіка Академії правових наук України, Заслуженого діяча науки і техніки України — **Марка Веніаміновича Цвіка**.

М. В. Цвік народився 21 червня 1924 р. у м. Гадяч Полтавської області. Трудову діяльність розпочав з перших днів Великої Вітчизняної війни. З липня 1941 р. працював токарем на оборонних підприємствах Харкова, а згодом Челябінська. У травні 1942 р. був призваний на військову службу, яку проходив до травня 1943 р. Був демобілізований у зв'язку з інвалідністю. У 1945 р. М. В. Цвік стає студентом Харківського юридичного інституту (нині — Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого), який закінчив з відзнакою в 1948 р. З 1948 р. — аспірант кафедри теорії держави і права, після закінчення аспірантури в 1952 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Радянський закон», цінність якої полягає в послідовному проведенні ідеї верховенства закону стосовно інших правових актів, у тому числі указів Президії Верховної Ради СРСР.

З 1951 р. розпочинається плідна та багатогранна наукова і педагогічна діяльність М. В. Цвіка у Харківському юридичному інституті. Він послідовно обіймав посади асистента, доцента, професора, у 1973–1974 рр. виконував обов'язки завідувача кафедри теорії держави і права, нині професор кафедри теорії держави і права.

М. В. Цвік — талановитий педагог. Його яскравим лекціям завжди була притаманна теоретична глибина, зразкова логічність методики викладання. За піввікову педагогічну діяльність М. В. Цвік своїми глибокими за змістом і бездоганними за формою лекціями здобув повагу і вдячність багатьох поколінь студентів і сьогодні своєю педагогічною майстерністю спонукає студентів до наукового пошуку.

М. В. Цвік — талановитий вчений, відданий ідеалам науки. Написані ним понад 200 наукових та інших праць із загальної теорії держави

і права, з яких 8 персональних і 7 колективних монографій, стали значним внеском у розвиток вітчизняної юридичної науки, одержали широке визнання юридичної спільноти не тільки в Україні, а й за її межами. Його відрізняють невичерпна творча енергія, широта інтересів, ерудиція, енциклопедичність знань, завзятість і цілеспрямованість у досягненні поставленої мети, що дає йому змогу розробляти актуальні проблеми сучасної юридичної науки на глибокому теоретичному рівні.

Надзвичайно широким є коло наукових інтересів М. В. Цвіка. Предметом його досліджень є проблеми законотворчості, праворозуміння, верховенства права і закону, розбудови Української держави, поділу влади та ін. Він є одним із засновників сучасної теорії демократії. Тривалий процес її дослідження М. В. Цвік підсумував у докторській дисертації «Теорія соціалістичної демократії», яку блискуче захистив у 1987 р. Цінність її полягає у формуванні понятійного апарату цієї теорії, уведенні в науковий обіг категорій «функції», «суб'єкти», «інститути», простеженні закономірностей її розвитку, внесенні серйозних коректив у регулювання форм і принципів демократії, розробленні шляхів підвищення її ефективності.

М. В. Цвік є автором монографій «Законо створює народ», «Теорія соціалістичної демократії (державно-правові аспекти)», «Ради — працюючі органи», «Конституція України — основа реформування суспільства» (1995, у співавт.), «Народовладдя як основа представницької демократії» (1995, у співавт.) та ін., низки статей останніх років, у яких розглядаються проблеми верховенства права, правотворення, юридичних актів, тлумачення Конституції України та ін.

Особливу увагу М. В. Цвік приділяє створенню і зростанню гідного наукового потенціалу. Під його керівництвом підготовлено 14 кандидатів юридичних наук та 4 доктори юридичних наук, він є членом спеціалізованої вченої ради Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого із захисту докторських і кандидатських дисертацій. Як вчений і педагог він багато зробив для піднесення кафедри теорії держави і права Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого до того високого рівня, на якому вона зараз перебуває, для формування її науково-педагогічного колективу.

Чималим є внесок М. В. Цвіка у розробку чинного законодавства і вдосконалення практики його застосування. Як член робочої групи і експерт Конституційної комісії Верховної Ради України він брав участь у розробці проекту Конституції України, був розробником законів України «Про референдум», «Про правові нормативні акти», здійснював експертизу ба-

гатьох проектів законодавчих актів і питань, що виникали в процесі їх застосування або проведення контролю за їх законністю. За значний особистий внесок у розвиток правових засад державності і підготовку висококваліфікованих кадрів Указом Президента України М. В. Цвіку присвоєне почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (1995 р.). Він нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, почесним знаком «Відмінник освіти України». М. В. Цвік є лауреатом Премії імені Ярослава Мудрого в номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства» та ін.

М. В. Цвіка було включено до групи вчених, які започатковували Академію правових наук України. Сьогодні він є членом її Президії, академіком-секретарем відділення теорії та історії держави і права, заступником головного редактора збірника наукових праць «Вісник Академії правових наук України».

М. В. Цвік є людиною напрочуд чуйною і щедрою душею, доброзичливою, усіма шанованою. Надзвичайно широка ерудованість, знання тонкощів правничої науки не зробили його зверхнім у ставленні до колег. Навпаки, своїми знаннями він радо ділиться з усіма бажаючими. Жоден студент, доцент, професор, які звертаються до академіка М. В. Цвіка за порадою, не залишаються поза увагою, без належної консультації, рекомендації. Він, будучи людиною широких поглядів і твердих наукових переконань, піввіку присвятив своє життя самовідданому служінню Законіві, Істині, вихованню багатьох поколінь правників-професіоналів, які сьогодні стоять на сторожі прав і свобод людини, громадян вільної і незалежної Української держави.

Президія Академії правових наук України і редакційна колегія «Вісника Академії правових наук України» щиро вітають **Марка Веніаміновича Цвіка** з ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я, щастя, добробуту, творчої наснаги, незгасаючої життєвої енергії та подальших досягнень на благо юридичної науки, Академії і Батьківщини.

Виповнилося 60 років від дня народження відомого правознавця, вченого в галузі адміністративного права — **Юрія Прокоповича Битяка**, який народився 28 квітня 1949 р. у с. Березняки Смілянського р-ну, Черкаської області. Професійну діяльність за фахом юриста розпочав після закінчення Харківського юридичного інституту в 1974 р. Спочатку працював слідчим прокуратури Соснівського району м. Черкаси.